

WEGWIJZER verduurzaam je digitaal leermateriaal

DOELGROEP directie, ICT-coördinatoren

AANPASSING disclaimer

LAATSTE UPDATE 05/10/2022

1. Verken het onderwerp

Digitaal leermateriaal is een term die gebruikt wordt voor computersoftware met een educatief karakter. Dat karakter kan verschillen: voorleessoftware, klasmanagementsoftware ... Het doel van educatieve software is een bepaald deel of delen van het leren effectiever en efficiënter te maken.

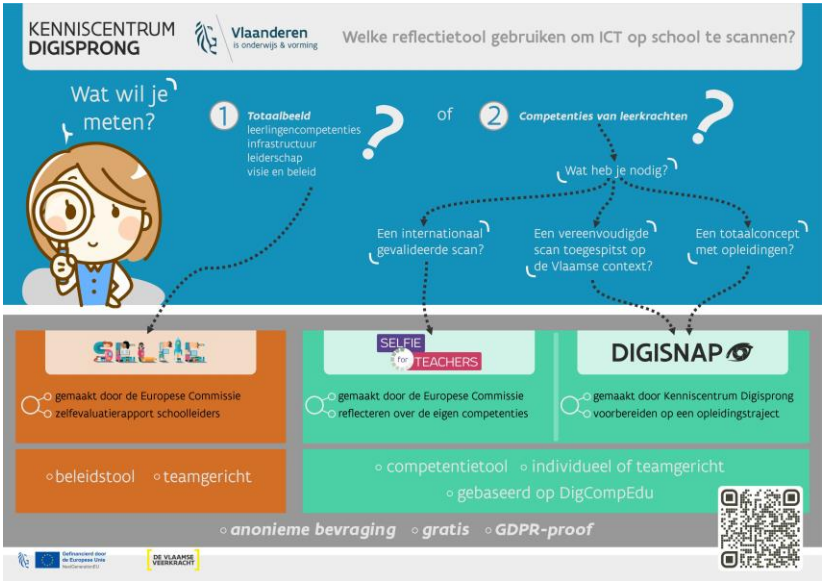
2. Bereid je beleid voor

Software is in elke school aanwezig. Een digitaal leerplatform, een programma dat het evalueren ondersteunt, rapportensoftware, een leerlingvolgsysteem, educatieve leermiddelen. In de markt van educatieve software is er een overaanbod. Doordacht te werk gaan bij het kiezen van deze software is dus belangrijk om miskoop en tijdsverspilling te voorkomen.

In je ICT-beleid kan je volgende punten integreren:

- Zicht hebben op de huidige situatie,
- Een aanpak voor selectie en eventuele aankoop,
- Vernieuwing faciliteren.

3. Geef je beleid vorm

	CONCRETISERING
<p>Zicht hebben op de huidige situatie</p>	<p>Voor je overgaat tot het selecteren en eventueel aankopen van educatieve software raden we je aan de beginsituatie in kaart te brengen.</p> <p>Hoe breng je de huidige hard- en software op je school in kaart? In onze wegwijzers ‘inventariseer en plan je infrastructuur’ en ‘inventariseer en plan je leermiddelen’ vind je inspiratie. Ze helpen je op weg om de aanwezig hard- en software op je school op een gestructureerde manier in kaart te brengen.</p> <p>Hoe krijg ik zicht op de competenties en expertise binnen mijn team? In onze wegwijzer ‘inventariseer en plan je expertise’ vind je ideeën en tips om de expertise van je team in kaart te brengen.</p> <p>Een aanbod van verschillende reflectietools vind je op de themapagina op KlasCement.</p> <p>Hoe kan ik op een realistische manier verduurzamen? Bepaal vooraf welke financiële ruimte er is. Educatieve software hoeft niet noodzakelijk duur te zijn. Het is wel zinvol om vooraf te bepalen wat de financiële investering is die je wil en kan doen.</p>
<p>Een aanpak voor selectie en eventueel aankoop</p>	<p>Voorzie een stapsgewijze en duidelijke aanpak voor het selecteren en eventueel aankopen van educatieve software. Leg schooleigen accenten. Stel de aanpak zo op dat ze rekening houdt met het schooleigen pedagogische project.</p> <p>Hoe bepaal je of nieuwe software nodig is? Ga niet overhaast te werk: de aankoop en implementatie van nieuwe software moet een weloverwogen keuze zijn.</p>

	<p>Bepaal daarom de doelen die je wil bereiken. Wat is de gewenste situatie? Lost de aan te kopen software een probleem op? Eventueel kan een SWOT-analyse je ondersteunen bij het beantwoorden van deze vraag.</p> <p>Hoe structureer je de verwachtingen die je hebt? Je kan je verwachtingen en prioriteiten opstellen aan de hand van de MoSCoW-methode. Het sjabloon van Kenniscentrum Digisprong kan je hierin ondersteunen. Met de MoSCoW-methode kun je de eisen indelen die je aan de educatieve software stelt. De letters staan voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Must have: onderdelen die moeten aan bod komen in de educatieve software; • Should have: deze onderdelen zijn zeer wenselijk, maar niet noodzakelijk; • Could have: deze onderdelen kunnen aanwezig en zinvol zijn; • Won't have: deze onderdelen zijn niet nodig. <p>Welke criteria neem je in acht? Stel aan de hand van de vorige stap een lijst op met criteria. Deze criteria kunnen het inhoudelijke overstijgen. Mogelijke onderdelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beveiliging: maakt de software gebruik van single sign-on? Is er mogelijkheid om in te loggen met multifactorauthenticatie? Is de ontwikkelaar transparant over hun beveiligingsbeleid? • Volgt de software alle wettelijke en juridische verplichtingen? Is de software GDPR-/AVG-proof? Hoe gaat de ontwikkelaar om met data? Heb je ten allen tijde inzage en toegang tot je eigen (persoons)gegevens? • Is de software betalend? Zo ja, wat is het betaalmodeel? Eenmalige betaling, freemium, abonnementsformule? Sta stil bij de voor- en nadelen van elke formule. • Welke ondersteuning is er voorzien? Is er een telefonische of digitale helpdesk? Kan er hulp/opleiding op school worden voorzien? • Zit er al expertise binnen je team? Zij kunnen de rol van kartrekker op zich nemen. <p>Is er een alternatief op de vrijesoftwaremarkt? Weeg de voor- en nadelen hiervan af. Tip: op de website <i>alternativeto.net</i> vind je vrijesoftware-alternatieven als je de tag <i>opensource</i> aanklikt bij het zoeken.</p> <p>Op KlasCement vind je een themapagina over openbronsoftware op school. Het bundelt leermiddelen die je kan inzetten op je school. Tip: gebruik de filters om de zoekresultaten te verfijnen.</p> <p>Is er ervaring in de buurt? Eens je een selectie van één of meer vormen van educatieve software hebt gemaakt, zoek je in je omgeving scholen/organisaties die ervaring hebben met de software die je hebt geselecteerd. Ga met hen in dialoog om een eerlijk zicht te krijgen op de voor- en nadelen.</p>
Vernieuwing faciliteren	<p>Waarom vernieuwen? In een digitale context, waar innovaties elkaar in sneltempo opvolgen, is het verleidelijk om op elke nieuwe hype in te gaan. Het is de taak van de</p>

school om vernieuwingen op te volgen en af te wegen of die al dan niet een meerwaarde kunnen bieden voor het leerproces op je school. Sommige vernieuwingen kunnen een meerwaarde zijn, het is dus belangrijk om een draagvlak voor vernieuwing te hebben.

Hoe zorg je voor een draagvlak?

- Let op voor eilandjes van vernieuwing;
- Benut jong (en minder jong) geweld;
- Sta stil bij de rol van eenvoudige tools;
- Zoek expertise eerst in de school;
- Laat de schoolleider spelverdeler zijn.

Meer info: <https://www.klasse.be/98826/zo-blijven-onderwijsvernieuwingen-wel-plakken/>

4. Verdiep je kennis

BRONNEN

Als er persoonsgegevens verwerkt worden in de aan te kopen software, is het belangrijk om een verwerkingsovereenkomst op te stellen. De aspecten die moeten geregeld worden vind je in [dit overzichtsdokument van ikbeslis.be](#).

In onze [wegwijzer GDPR-AVG](#) vind je extra informatie en inspiratie.

Dit document werd ontwikkeld door het Kenniscentrum Digisprong, in samenspraak met het onderwijsveld en experts. Sommige rechten voorbehouden. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(s) en uitgever van het Kenniscentrum Digisprong geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden.

Fout gevonden? Vraag of opmerking? Laat het ons weten: kenniscentrumdigisprong@ond.vlaanderen.be

© 2022 Kenniscentrum Digisprong

bronnenlijst

- Digitaal Vlaanderen. (2020, 5 februari). *Sterkte/zwakte analyse (SWOT analyse)*. Vlaanderen Intern. Geraadpleegd op 22 augustus 2022, van <https://overheid.vlaanderen.be/sterkte/zwakte-analyse-swot-analyse>
- <https://alternativeto.net/>. (z.d.). *AlternativeTo - Crowdsourced software recommendations*. alternativeto.net. Geraadpleegd op 22 augustus 2022, van <https://alternativeto.net/>
- ikbeslis.be. (z.d.). *Onderwijsinstellingen en verwerkingen van persoonsgegevens: hoe een verwerker kiezen?* Geraadpleegd op 22 augustus 2022, van <https://www.ikbeslis.be/sites/default/files/2019-01/Onderwijsinstellingen%20-%20Hoe%20een%20verwerker%20kiezen.pdf>
- Kenniscentrum Digisprong. (2022, 30 mei). *ICT-beleidsplan: Sjabloon MoSCoW-analyse*. KlasCement. Geraadpleegd op 22 augustus 2022, van <https://www.klascement.net/downloadbaar-lesmateriaal/155067/ictbeleidsplan-sjabloon-moscowanalyse/>
- KlasCement. (z.d.). *Openbronsoftware op school*. Geraadpleegd op 22 augustus 2022, van <https://www.klascement.net/ict/thema/openbronsoftware/>
- KlasCement. (2022, 31 mei). *ICT-reflectietools toegelicht*. Geraadpleegd op 22 augustus 2022, van <https://www.klascement.net/thema/ict-reflectietools/>